

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Genesis 29, 35
Ochtenddienst

Broeders en zusters, in deze dienst zullen we letten op Lea die de Here looft ondanks haar ongelukkige huwelijk. Nadat we de Here beleden hebben dat wij van Hem afhankelijk zijn en geluisterd hebben naar de woorden van vrede en genade, waarmee Hij ons groet, zullen we de Here loven in ons lied. En dat lied in Psalm 89 de verzen 1 en 3.

- 1. Lied : Psalm 89 : 1 en 3**
- 2. Lezing van de wet**
- 3. Lied : Gezang 1 : 1 en 13**
- 4. Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 5. Schriftlezing : Genesis 29 : 31 – 30 : 13**
- 6. Lied : Psalm 141 : 1 en 2**
- 7. Tekst : Genesis 29 : 35**
- 8. Lied : Psalm 119 : 21 - 23**
- 9. Dankzegging en voorbede**
- 10. Slotzang : Psalm 119 : 29 en 30**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein, Zoals u misschien wel in het Nederlands Dagblad hebt gelezen, heeft de synode van Zuidhorn een uitgebreid rapport besproken over echtscheiding. Dit is een onderwerp waar we in de kerk helaas steeds meer mee te maken krijgen. Een onderwerp dat de kerken ook voor veel moeite stelt. Al zijn die moeite aan de andere kant relatief klein als we denken de moeite van de rechtstreeks betrokkenen. De man, de vrouw en vaak ook de kinderen. Nu ga ik in deze preek niet een hele verhandeling geven over de oorzaken hiervan. Ik ben predikant en geen maatschappelijk werker. Ik wil u dan ook vanmorgen laten zien hoe Lea als gelovige vrouw met moeite in haar huwelijk omging. Ik wil u laten zien hoe zij in al haar verdriet over haar huwelijk toch in staat is de Here te loven en trouw te blijven aan haar man.

Ik verkondig u vanmorgen het Woord van de Here onder het thema:

Lea looft de Here bij de geboorte van haar zoon Juda, ondanks haar ongelukkige huwelijk

We staan dan bij twee dingen stil:

- 1. Wat aan deze lofzang vooraf ging,**
- 2. Hoe Lea de Here looft.**

Lea, de eerste vrouw van Jakob heeft onder ons, als ik me niet vergis, niet zo'n goede naam. Als je in de kerken het aantal keren dat een meisje Lea wordt genoemd zou afzetten tegen de naam Rachel, dan komt de naam Lea er maar slecht vanaf. Is dat wel terecht? Wat heeft Lea in onze ogen misdaan dat haar naam zo weinig wordt geëerd en die van Rachel zoveel meer? Terwijl het toch Rachel was die de terafim uit het huis van haar vader had gestolen. Wat heeft Lea misdaan? Is het omdat ze minder aantrekkelijk was als Rachel? Maar dat kun je Lea toch moeilijk aanrekenen. Als we hier zouden zeggen dat de minder mooie vrouwen en meisjes maar achter in de kerk moeten gaan zitten, dan zou iedereen daar zeer verontwaardigd over zijn. En terecht. Is het omdat Lea grote zonden heeft begaan en haar naam daarom besmet is? De Bijbel spreekt daar niet over. Integendeel.

Ongetwijfeld had Lea als jonge vrouw zich haar huwelijk heel anders voorgesteld. Maar toen ze trouwde was haar huwelijk al gedoemd om te mislukken. Want haar vader Laban bedroog Jakob toen hij haar als bruid aan Jakob gaf. Jakob had zeven jaar hard gewerkt om met Rachel te mogen trouwen. En ze wist dat het hart van Jakob naar Rachel uitging. Maar toen het zover was, kreeg hij niet Rachel maar Lea als vrouw. Jakob de bedrieger was nu zelf bedrogen. Maar niet Jakob was hier het meest de dupe van, maar Lea. Zij werd in een huwelijk gedrukt waarvan ze wist dat het waarschijnlijk nooit een huwelijk van liefde zou worden. Zij was het voorwerp waarmee haar vader Jakob bedrogen had. En altijd als hij haar zou zien, zou hij daaraan denken. En zij zou het zien in de ogen van Jakob. Zij had hier absoluut niet om gevraagd. Zij had hier geen keuze in gehad. Zij was gedwongen tot dit huwelijk dat bij voorbaat als gedoemd was om te mislukken. Als er hier één slachtoffer is dan is het Lea.

Zo komt Lea in een ongelukkig huwelijk terecht. Maar wat zien we dan? De Here ontfermt zich over Lea. Hij ziet dat zij niet bemind wordt door Jakob. En daarom opent Hij haar schoot. Zij die geen eer van haar man ontvangt, ontvangt eer van God. Want Hij schenkt Lea kinderen. Zonen zelfs. Blijkbaar was er toen al de plicht voor de man om ook

gemeenschap te hebben met de vrouw van wie hij niet hield. Zoals de Here dat later ook heeft ingesteld. Exodus 21:10 Indien hij zich een andere vrouw neemt, zal hij haar voeding, haar kleding en de echtelijke gemeenschap met haar niet verminderen. Zo kon het dus dat Lea haar eerste zoon baarde. En ze gaf hem de naam Ruben. Een naam die is afgeleid van het werkwoord “zien”. En met deze naam brengt ze tot uitdrukking dat de Here haar ellende heeft gezien; en haar man haar nu zal liefhebben. De lieve Lea verlangde naar de liefde van Jakob en zij dacht dat hij nu wel van haar zou houden. Nu zij hem een zoon geschonken had.

Maar Lea kwam bedrogen uit. Dat blijkt wel als zij haar tweede zoon krijgt. Een zoon die zij Simeon noemt. Een naam die is afgeleid van het werkwoord “horen”. En ze motiveert die naam zo: voorwaar, de Here heeft gehoord dat ik niet bemind ben en heeft mij ook deze geschonken. Maar ook hier blijkt dat Lea de hoop nog niet heeft opgegeven dat Jakob ook van haar zal houden. En die hoop houdt ze zoals blijkt uit de naam die ze haar derde zoon geeft: Levi. Een naam die zo goed als zeker is afgeleid van het werkwoord “hechten”. Wat ook weer terugkomt in de uitleg die Lea voor de keuze van deze naam geeft: nu zal mijn man zich ditmaal aan mij hechten, omdat ik hem drie zonen gebaard heb.

We zijn hier dus in Lea een vrouw die blijft hunkeren naar de liefde van haar man, maar die liefde niet krijgt. En zo blijft haar hart onbevredigd en ongelukkig. Elke dag moet deze vrouw de pijn van dit ongelukkige huwelijk dragen.

Toch wordt zij opnieuw zwanger en baart zij haar vierde zoon. En als zij hem een naam geeft, blijkt Lea anders in het huwelijk te staan. Want deze zoon noemt zij Juda. En dat brengt ons gelijk bij ons tweede punt.

In dit punt zullen we letten op hoe Lea de Here looft. Zoals gezegd, bij de geboorte van Juda zien we een verandering bij Lea. Tot nu toe was ze de Here wel steeds dankbaar geweest voor het kind dat ze had gekregen. Maar daarbij bleef haar hart toch vooral uitgaan naar Jakob. Bij ieder kind had ze weer de hoop dat ze nu de liefde van Jakob zou winnen. Maar bij de geboorte van Juda spreekt ze niet meer over haar verlangen naar de liefde van Jakob. Natuurlijk is dat verlangen er wel gebleven. Dat blijkt ook uit het vervolg. Uit het feit dat ze de liefdesappelen die haar zoon Ruben had gevonden aan Rachel geeft. Maar daarvoor in de plaats van Rachel verlangt dat ze Jakob bij Lea de nacht laat doorbrengen.

Maar toch neemt dat niet weg dat Lea anders in haar huwelijk is gaan staan. Niet langer staat wat ze mist bij Jakob voorop, maar vanaf nu staat wat ze van de Here ontvangt voorop. De liefde die de Here haar geeft, is belangrijker geworden dan de liefde van Jakob die ze mist. En zo kan ze dan toch de Here loven ondanks haar ongelukkige huwelijk. Jakob kijkt dan wel niet naar haar om, maar de Here wel. Die trekt het zich wel aan hoe zij zich voelt. Die begrijpt dat ook zij liefde en warmte nodig heeft en daarom geeft Hij het haar. En dat geeft haar kracht om verder te gaan in haar huwelijk. In haar ongelukkige huwelijk. Zonder uitzicht op betere tijden.

En de Here heeft haar niet teleurgesteld. Want Hij herhaalt de geschiedenis. Waar vader Izaäk wilde dat zijn zoon Ezau stamvader zou worden van het beloofde volk, koos de Here voor Jakob de bedrieger. En waar Jakob er ongetwijfeld op hoopte dat zijn vrouw Rachel de zoon zou baren in wie alle volken gezegend zouden worden. Zo kiest de Here voor Lea. Haar zoon Juda zal de belofte meedragen dat uit zijn lendenen de beloofde Verlosser zou komen. Zo laat de Here zien dat Hij zich niets aantrekt van onze voorkeuren, maar zijn eigen weg gaat. Dat Hij kiest wie Hij wil. En zo mag Lea in de lijn van de moeders staan van onze Heiland Jezus Christus en niet Rachel. Zo zien we de Here ook verder werken aan de komst van zijn Zoon naar zijn welbehagen.

Maar wat in onze dagen van echtscheidingen ook van groot belang is dat we zien hoe Lea in haar mislukte huwelijk toch gelukkig kan zijn. Want het lijkt erop dat wij vandaag de dag veel moeilijker in staat zijn om met de teleurstellingen in ons huwelijk om te gaan. We lijken veel meer bezig met wat we missen dan met wat we ontvangen.

En ik begrijp dat wel. In al de soapseries zien we het. Als de relatie je niet helemaal bevredigt, dan stap je er maar uit. En als het huwelijk toch niet zo gelukkig is, dan breken we het open en stappen eruit. En in onze omgeving, bij burens, bij collega's zien we hetzelfde. En de bladen spreken ook maar over de ideale partner. Maar, broeders en zusters, zo mag dat bij ons toch niet zijn! Wij hebben toch Christus leren kennen?! Dat mensen die Christus niet kennen en dus alles uit dit tijdelijke bestaan willen halen, zo met hun huwelijk omgaan, hoeft niemand te verbazen. Al is ook dit een groot kwaad, waar vele kinderen de rekening voor betalen. En wat onze samenleving ontwricht.

Maar wij hebben toch Christus leren kennen? Het is ons toch ook eerlijk voorgehouden toen ons huwelijk kerkelijk werd bevestigd. "Vanwege de zonde zullen zorg, moeite en verdriet de gehuwden niet bespaard blijven." Daarbij hebt u misschien gedacht aan

zonden van anderen. En de zonde in zijn algemeenheid. Maar daarbij moeten we ook zeker denken aan de zonden die je als man en vrouw tegenover elkaar doet. En daarbij moet ook gedacht worden aan fouten in de karakters van de gehuwden. Waardoor de ander niet helemaal zo is als we gedacht hadden. Niet zo lief, niet zo attent, niet zo seksueel actief, en noem al die dingen maar op, waarin we teleurgesteld kunnen zijn in de ander. Maar wat had u dan gedacht? Dat die ander volmaakt was en dat waar hij dat niet was, dat door uw inzet wel zou worden? Dan hebt u de kracht van de zonde zwaar onderschat en uw eigen mogelijkheden zwaar overschat. Uw man of uw vrouw is niet in staat om u alles te geven wat u nodig hebt. Hij of zij is niet in staat om u in alles te vervullen en dat moeten we ook niet verwachten. En als we daar wel heel erg op gefixeerd zijn, dan moeten we onszelf de vraag stellen welke plaats Christus in ons leven heeft. Welke vreugde zijn liefde ons schenkt?

De Here heeft ons geen gelukkig huwelijk beloofd. Het huwelijk is zeker een geschenk van de Here. Maar daarbij moeten we de waarde van het huwelijk ook niet overschatten. Want het huwelijk hoort bij de dingen die voorbij gaan. Toen Sadduceeën bij de Here Jezus kwamen en Hem vertelden van zeven broers. En de eerste daarvan trouwde met een vrouw. Maar de man stierf zonder kinderen na te laten. Volgens de wet van de Here moest dan de daarop volgende broer met deze vrouw trouwen. Maar de broers stierven allemaal zonder kinderen achter te laten. En zo was zij uiteindelijk met al de zeven broers getrouwd geweest. En toen was de vraag die de Sadduceeën aan Jezus stelden deze: van wie van de zeven zal zij dan in de opstanding de vrouw zijn? Waarop Jezus hen antwoordde dat er in de opstanding er niet gehuwd wordt en er niet ten huwelijk wordt genomen. Maar dat de opgestane mensen als engelen zullen zijn.

Dit helpt ook om het huwelijk niet te verabsoluteren. Het huwelijk is niet blijvend. Het huwelijk is ook geen garantie om gelukkig te worden. We lezen ook nergens in de Bijbel dat de Here ons beloofd dat wij gelukkig zullen zijn in ons huwelijk. Nee, de Here heeft ons andere dingen beloofd om gelukkig te worden: vergeving van onze zonden, opstanding van het vlees en het eeuwig leven. En wie dus verwacht dat het huwelijk hem of haar wel gelukkig zal maken, kan misschien maar beter niet trouwen. Want niet het huwelijk zelf maakt gelukkig, maar het kennen van Jezus Christus.

We zien dit ook terug in 1 Korinthiërs 7. Paulus schrijft in vers 38 en verder: Wie dus zijn jongedochter uithuwelijkt, doet wél, en wie haar niet uithuwelijkt, doet beter. Een vrouw

is gebonden, zolang haar man leeft; maar indien haar man gestorven is, is zij vrij om te trouwen, met wie zij wil, mits in de Here. Het is goed om ook even op dat laatste te wijzen. Zeker tegenover jongeren die zich afvragen waarom we er in de kerk voor waarschuwen om niet met een ongelovige te trouwen. De Here zegt ons dat hier heel duidelijk. Dat even tussendoor. Maar om weer terug te komen op wat Paulus zegt over het ongehuwd zijn. Hij zegt dus dat een weduwe vrij is om opnieuw te trouwen. Maar hij voegt daar in vers 40 aan toe: Toch is zij naar mijn mening gelukkiger, indien zij blijft zoals zij is; en ik meen ook de Geest Gods te hebben.

Waarom Paulus deze mening is toegedaan, heeft hij uitgewerkt in vers 32 en verder. Waar staat: “En ik wilde wel, dat gij zonder zorgen waart. Wie niet getrouwd is, wijdt zijn zorgen aan de zaak des Heren, hoe hij de Here zal behagen. Maar hij, die getrouwd is, wijdt zijn zorgen aan aardse zaken, hoe hij zijn vrouw zal behagen, en hij is verdeeld. Zowel zij, die geen man meer heeft, als de jongedochter, wijdt haar zorgen aan de zaak des Heren, om heilig te zijn naar lichaam en geest. Maar zij, die getrouwd is, wijdt haar zorgen aan aardse zaken, om haar man te behagen. Dit zeg ik in uw eigen belang, niet om u een strik om te werpen, maar lettende op de betamelijkheid en de onverdeelde toewijding aan de Here.”

Paulus wijst er dus op dat mensen die getrouwd zijn de liefde van hun man of vrouw zoeken. Denkt u maar aan Lea. Hoe zij hoopte Jakob te behagen toen zij hem kinderen schonk. Maar wie niet getrouwd is, wijdt zijn zorgen aan de zaak van de Here en hoe hij de Here zal behagen. Betekent dit nu dat Paulus advies geeft aan man en vrouw om uit elkaar te gaan? Nee. Want in vers 27 heeft Hij al gezegd: bent u aan een vrouw gebonden? Zoek geen scheiding. Maar Paulus leert ons hier wel niet ons geluk te zoeken in het huwelijk, maar in Christus.

Ook Paulus laat ons zien dat het huwelijk niet alles is. En dat niet trouwen niet automatisch betekent dat je ongelukkig zult zijn. Want het ongehuwd zijn heeft zelfs voordelen ten opzichte van het getrouwd zijn.

Als we niet als Lea en Paulus ons geluk dus in de eerste plaats hebben in Jezus Christus, dan kan ons dat zeer wapenen in de strijd tegen de echtscheiding. Dan krijgt datgene wat we misschien missen in ons huwelijk een veel kleiner gewicht. En dan zijn we ook veel beter in staat om het lijden dat een moeizaam huwelijk met zich meebrengt te dragen.

Betekent dit nu dat vrouwen die door hun man mishandeld worden, dat maar moeten accepteren? Nee, natuurlijk niet. Wie zijn vrouw mishandeld, roept de toorn van de Here op en doet zonde. En nooit zullen we zonde moeten goed praten. Deze man moet ernstig vermaand worden. En het kan zelfs zijn dat zo'n vrouw ergens anders moet gaan wonen om erger te voorkomen, als de man niet wil luisteren. Maar aan de andere kant betekent dit ook dat er niet te makkelijk uit het huwelijk gestapt moet worden. En we moeten ook niet vluchten in uitspraken dat de Here toch wil dat wij gelukkig zijn in ons huwelijk en dat we dus mogen scheiden als we dat niet zijn. Nee, de Here wil inderdaad niet dat we ongelukkig zijn in ons huwelijk. Maar Hij wil ook niet dat wij in ons huwelijk ons hoogste geluk zoeken. Maar Hij wil dat wij allereerst ons geluk zoeken in de Here. Om vanuit het geluk en de liefde die we van de Here ervaren ons als man en vrouw inzetten om elkaar met liefde te omringen. En dat niet met een liefde waarin we onszelf zoeken, maar het geluk van de ander. Ja, met de liefde die niet kijkt wat hij mist aan de ander, maar met een liefde die lankmoedig is. Die vriendelijk is. Die niet jaloers is. Die niet praalt. Die niet opgeblazen is. Die niemands gevoel kwetst. Die zichzelf niet zoekt. Die niet verbitterd wordt. Die het kwade niet toerekent. Die alles bedekt, die alles gelooft, die alles hoopt, die alles verdraagt. En dat zal met vallen en opstaan gaan. Maar als we net als Lea de Here loven om zijn liefde en om wat Hij ons daarin geeft, dan kunnen we veel meer dragen dan we nu vaak doen.

Amen